

Nagy Koppány Zsolt

SZÜZESSÉGE EDITKÉNEK

A NNYIRA valóságérítlennek tűnt, hogy ezen a vidéken farkasokkal találkozók, hogy csak állt – szíve valamivel gyorsabban vert, mint szokott – és nézte az éhesen csillogó, huszonöt szemgolyót. A farkavezér egy félszemű hím volt, fél arasszal magasabb társainál.

– Téged sem a fél szép szemedért tettek meg vezérnek, mi? – motyogta, a farkasok viczorogni kezdtek, közelebb jöttek, morogtak. Csodálkozott, hogy alig érez félelmet.

„Talán még mindig a meglepetés”, futott át az agyán, nem is látta őket, csak egy vonítást hallott, aztán csöndben, mint a villám, úgy csaptak le rá, „még mindig annak a hatása alatt lehetek...”

„Miért nem támadtak egyből, miért nem terítették le és marcangoltak szét, miért állnak itt?”, csodálkozott, „talán mert nem futottam, nem kiabáltam”.

Torkára fagyott a visítás, kiabálni nem volt lehetősége, nyelni sem tudott, nemhogy szaladni, mikor meghallotta a zajt, és meglátta a nesztelenül felé futó árnyakat.

„Talán ha józanul viselkedem és továbbra sem kiabálok, nem érzik meg, hogy félek, és ettől megzavarodnak”, gondolta, de máris nevetésgesnek tűnt a gondolat, viszont nevetni nemigen tudott. („Vajon az milyen hatással lenne rájuk?”), csupán egy szánalmas vigyor ült ki az arcára, szinte odafagyott, éktelenül csúffá téve amúgy szabályos vonásait.

„Milyen furcsa... még mindig élek... Mennyi ideje is? Lassan két perce, hogy meghallottam őket...” A farkasok csak álltak körülötte, nézték. Néha morogtak. „Hihetetlen, azt hittem rögtön ölnek támadáskor! Lehet, hogy ez csupán mítosz... előtte még farkasszemet néznek...” A vigyor még kínosabbra ferdült, a fák elfacsarodtak, keze megmoccant kicsit felfelé, a farkasok azonban így sem mozdultak, csak morogtak.

Városi gyerek volt, és falura udvarolt. Tetszett neki, az úri fiúnak, az ápolt és kissé sznob ficsúrnak mindaz a józan, természetes, nyers, enyhén durva erotika, ami Editből sugárzott.

Néha úgy tűnt neki, hogy Edit egyik-másik gesztusa, mondata túlzás, de ez az érzés hamar megszűnt, és szinte extatikus boldogságot érzett, mikor rájött, hogy Edit számára nem létezik a túlzás, legalábbis abban a kultúr- és jelentéskörben nem, amelyikben ő maga élt és nevelkedett. Persze megdöbbsent kissé, mikor megtudta, hogy Edit kiskorában bizony igen fiúsan köpködött, hegyesen meg hosszan-nyúlósan is, de ezt ügyesen leplezte, Edit pedig nem szégyellte nevetve elmondani. Még most is eleresztette néha a száját: ha már nem is köpött, de káromkodott, igen ízesen, szép tájszólásban, öröm volt hallgatni, s ezt látta Edit, egészen a legutóbbi, olvasás által megfertőzött időkgig – mely fertőzés az „Emeld ki a szellemi fertőből és uralkodj!”-elv alapján hajtattott végre, sok könyv által, amelyeknek elolvasására szinte kötelezve lett Editke. Ezt is vígan művelte, közben gyakran kacskaringós hangot adva alapvetően jó kedélyének.

Az persze elkerülhetetlen volt, hogy pár hét olvasás után nevét ne Edithnek írja. Innen látszott, hogy még nem olvasott eleget, legalábbis nem a megfelelő műveket.

Csupán akkor húzta el a száját, gúnyosan durva mosolynak adván rajta helyet, mikor megint a szerinte szenilis nagyapához mentek, az öreg falusi bácsihoz, beszélgetni.

– Unom az öreget, mé³ kell mindig odamenni? – kérdezte meg minden alkalommal, bár tudta a választ.

– Editke, lelkem, értsd meg, érdemes az örege figyelni. Hihetetlen fantáziája van, úgy mesél, mint bármelyik hivatásos. Mit csinált egész életében? Építőtelepeken dolgozott. Ezzel a tehetséggel! Legyen hát valaki, akár az unokája kedvese is, aki figyel arra, amire még senki, és aki értékelni is tudja, ahogy és amit mesél.

– Az, hogy okosan bólogatsz, s mereszted a szemed, ha kell, ha nem... az szerinted az értékes értékelés?

– Jópofa és gonosz! Ilyennek is szeretlek. Te masszív menyecske, te gigantina – ölte meg, mert tudta, hogy Edit ezt bóknak veszi, nem értvén a szót, s ezen titkon mulatott. Mint már mondtuk, városi intellektüel volt, irodalommal és filozófiával is kacérkodott, sznobságnak sem találtatott híjával.

Edit édesanyja testalkatát örökölte. Nagyapja mesélte, hogy lánya nagyon szép volt, ketten is felakasztották magukat érte, a magas, izmos, de hihetetlenül karcsú, szép arcú leányzóért, minden izma, idegszála, pihéje és szőröcskéje a helyén volt, férfigőre nem lágyult, de kedves volt és odaadónak tűnt (az első akasztásig), haja hosszú

volt, csillogott, melle feszesen domborodott, fara ringott meg táncolt, nyakán a pici pihécskék csak akkor váltak láthatóvá, ha megcsillant rajtuk a július délelőtti, tízórás napfény, de akkor aztán szemlevarkarhatatlanul szépek voltak. Most már el van hívva, igaz, hogy arca őriz még némi bájt, ám izmokról és pihékről már alig beszélhetünk – de minek rúgni még egyet a döglött lóba...

Nagyapa szeretne így kifejezni magát.

– Fiam, nem azért – fűzte aztán tovább a szót, mert azt erősen szeretne –, de egyszer Editke is ilyen lesz (Editkét mégsem sikerült rávenni, hogy mindig jelen legyen ezeken a beszélgetéseken...), én szoltam, aztán majd ne jöjj hozzám sírva...

Nagyapa azt hitte, hogy örökké fog élni.

– De apó! Magának magyarázzam? Nekem a most megéri az akkort! Legfeljebb úgy értelmezem majd, hogy kiteljesedett. De képzelje csak maga elé! Csodás teste van, ízlése nagyvárosi, öltözködése majdnem az, s ami nem az, abban annyi báj van, hogy eleganciával ér fel! Okos is, némi könyv ráfér még, de arról gondoskodunk. Teremts magadnak virágot, hogy illatában is magadban gyönyörködhess! Csodálatos nő, s kívánhatok-e ennél többet?

Egy hete megint átmentek nagyapához, a szomszéd házba. Közben beszélgettek.

– Úgy látszik, ábrándozol...

– A könyvek, amiket adtál... hol van már a jókedvű én?

– Ja, a könyvek.

Mielőtt ellátta könyvekkel, sokat gondolkodott: egy ilyen egészséges lelkű és testű parasztlányt egyféleképpen lehet olvasásra szoktatni: ponyvákkal. Aztán jöhet az irodalom. Esetleg romantika az elején, utána angol gótikus történetek, aztán kevéske naturalizmus. Szünet, majd a nagyok.

– Légyen hát előttem az irodalomé – bókolt, mikor a színes borítójú könyveket odaadta, s kívánta nagyon karcsú Edithet.

Edit meglepő gyorsasággal falta a buta történeteket, és meglepő mohósággal vonta a párhuzamokat saját élete és a regényszereplők kalandjai között. Kissé már kínos is volt, hogy úgy kellett csókolózni, mintha utoljára, a kastélyromok között, úgy kellett udvarolni, mint Lady Jane-nek, lovagolni kellett, sőt vágtatni – ritkán sikerült a tizenötéves kancával, de ezt azért szeretne hősünk, mert ilyenkor a szél felfújta Edit fehér ruhácskáját, és kivillantak hosszú combjai. Nem volt szégyenlős. A hűség persze örök volt, a szerelem is halálíg

tartott, a szív lángolt s majd meghasadt, meghozandó áldozatokról pedig igen gyakran szóltak a dolgok.

Ezen a napon a párhuzamosok jövőt végzetesítően találkoztak, nagyapónál. Így történt:

– Hát igen, gyermekeim, gyalog jöttem át a hegyen, nagyanyádhoz, éjjel, szerelmes vótam, mint az istennyila, lobogott bennem a láng, olvasztotta a havat a lábam alatt, még sistergett belé, no, nekemjöttek a farkasok, fel a fára, volt ott kínlódás, rúgtam lefelé az ordasnak a pofájába, el is kapta a lábam, itt ne, nem látszik, érdekes, a tavaly még látszott, há' rég vót, na, aztán szinte elaludtam, s majdnem lezuhantam a fáról, de hálstennek vonítottak mindegyre, képzelhetitek, ott volt a szemük előtt a hús, két méter magasan, kívántak is, mint disznyót a böllér, vagy még jobban, hahahaha, de legestovább engem, aztán tuggya az isten hogy, de ecce csak elmentek; eiszen igaz se vót, lemásztam a fáról, már pitymallott, egy lódobogás vót a szívem a fülemben, s úgy mentem a nagyanyádhoz, mintha tudtam vóna, hogy odavan értem erősen, hejde hogy oda lesz, mikor meglát, hogy megérkeztemkor rögtön nekem is adja magát, ott reggeliben, a nyári konyhában, a forgácson... Hej, rég volt, se farkasok, se nagyanyád már, isten nyugtassa, ha én szerettem...

Edítke szeme sötét volt, és mélységes, miként az időknek kútja, mikor nem sokkal később – így szólt:

– Gyere át hozzánk, jövő héten, az erdőn keresztül... és reggelre légy itt.

– Ugyan minek... Különben is, gyűlölöd nagyapád hantáit, ahogy te mondod, és farkasok sincsenek már, legalábbis itt a környéken. Így az áldozat sem nagy, gondolom, az enyém se leszél úgy, mint a romantikus nagyanyád.

– Gyere át... kérlek – suttogetta Edith, és látszott a szemein, hogy most találkozott benne élet és irodalom – Azt meg, hogy mi is lesz az áldozat, engedd meg, hogy én döntsem el. Jártál te térdig hóban? És éjjel az erdőben? Jó, nincs már farkas, esetleg veszett róka vagy juhászkutya, de így sem kellemes éppenséggel. Bizonyítsd be hát ennyivel, hogy szeretsz, nem nagy dolog, olvastam különbet is... gyere át, s én majd elvégzem magamban, hogy áldozatod megháláljam.

Mehetett volna busszal, autóval (apja, ha nagyon kéri, biztosan odaadja erre az éjszakára), sőt biciklivel is. A határban leszállt volna, az erdő felé kerül, és térdig havason ereszkedik be, kívülről az Editék há-

zába, vacogva, drámai élményeket mesélve, s aztán túrva, hogy Edit simogassa, szeretgesse, meleg borral ajnározza, lerángassa „Nedves!” ruháját, s aztán elvégezzék magukban...

De nem.

„Mindig is hitványnak éreztem magam közöttük. Én csak egy ficsúr vagyok nekik. Hiszem, hogy apó elment asszonyához a farkasok közt és ellenére is.”

„Meg kell mutatnom, főként magamnak, hogy vagyok olyan: átmegyek. Igaz, farkas nincs, de rizikófaktor maga a tény.”

„És arra is gondoljak, mennyire más lesz így megkapni lelke-met... először... így, magam előtt is hősként, vitézül, tradíció által legitimizálva a vért és vigasztalva az első sokk okozta traumában vergelődő áldozatomat...”

Eddig is kijárt néha a mezőre, de a kocaturisták összes jellemző vonását és kiegészítőjét magával cipelte: a rettenetesen Nagy Kést, a walkmant... A szendvicsek, kólák és mobiltelefonok mellett azonban unta a természetet, de jó képet vágott a fákhöz, mely ugyebár tűzifa, és az ágya is abból készült tudniillik, így aztán rögtön más. Szerette elmesélni nemvolt élményeit, késével felpiszkálta a hangyabolyokat, s medvebendőt képzelt a helyükre. Körülbelül három percig bírta bámulni és csodálni a „Természetet”, utána már elviselhetetlenül nevetésgesnek találta magát, bekapcsolta a zenét.

Volt azonban egyszer egy alkalom, amikor mindezért szégyenkezve hajtotta le fejét a fák előtt.

„Most csak kést viszek magammal, a walkmantól nem hallatszik az éjszakai erdő, pedig az azért kell, kolbász és bor lesz Editnél, megérkeztemkor, mobiltelefon... hogy néz az ki?”

– Akkor indulok!

– Jól van, fiam, aztán ha egész éjszaka ott is ülsz, templomozás előtt gyere haza, mert még megszólnak, tudod, milyenek falun az emberek...

– Tudom.

„Hála a fennvalónak s a városi rokonoknak!”

Editke szülei ugyanis látogatóba mentek másik, városra ficamodott lányukhoz, akinek nem jöttek be a dolgok, férje, a Rendőr verte őt, ivott, szóval kis, mindennapi tragédia, az érintetteket érintve... de néha ebbe a szülők is beletartoztak, s elmentek, hogy elvegyék Ilmától a kötelet, amivel búcsúüvelében fenyegetőzött, s helyette a szülői vigasztalás és szeretet flastromját és sósborszeszes borogatását

helyezzék nyakára és jobb sorsra érdemes, szintén fejedelemnői szépségű homlokára.

„Az öreg korán fekszik, és félig süket, ráadásul a másik házban lakik, ha megsegít az isten, templomozás előtt nem jövök el, hanem Editkével sétálunk el az Atyai házba.”

Este tíz felé vágott neki az útnak. A szülők hajnali háromkor indulnak a gyorsvonathoz a városba, szekérrel. Ha jól kilép, talán már reggel négy körül ott van, kellőképpen átfagyva, felajzva, s várja a meleg bor, mely egyszerre gyógyír és továbbfejlesztő-okadatoló mennyei manna a bekövetkezendő, gyönyörű Problémára.

Sokat olvasott hóban menetelő emberekről, hogy milyen lassan, s milyen nehezen és zihálva, s a megfagyni-vágy édessége, nem beszélve a heroikus továbbmenésről...

Nevetett, vidáman, kiegyensúlyozottan nyomult felfelé a hegyen, az erdő felé.

„Most értem meg először, hogy nem csak három perc...”

„No te, nézz oda. Az a fa mintha hozzám beszélne...”

„Nagyon vicces. Talán ha még két órát megyek, és figyelek, megértem, mit mondanak a fák.”

Láthatólag nem sietett, nem akart leizzadni, hiszen „egy mosdás villanyfénynél az egésznek a romantikáját megöli, s akkor úszott az egymásban elvégzés... inkább legyen kissé téliesen férfiszagom.”

Érezte, hogy milyen erős, hogy milyen egészséges, hogy milyen fiatal és milyen férfi, hogy újra letapos egy virágot, de aztán persze gyűrű alakú vázájába teszi megtört testét: „Ezt elveszem, ezt tényleg elveszem, harmadik az isten igaza!”

Így virtuskodott az elméje, s nem is félt. Nem úgy, hogy rá gondolt, s nem félt, hanem úgy, hogy nem jutott eszébe, hogy egyáltalán létezik félelem.

Hogy lehet félni.

Hogy a fákra kellene hallgatni. Késének nyelével vidáman csapkodta törzsüket, ahogy elhaladt mellettük („Elhaladtomban, alattomban!”), olykor beléjük is szúrt, s arra gondolt, hogy szegény fa maximum úgy tud bosszút állni, hogy lehullat magáról egy kullancsot. Editke nagy kullancs-specialista, s ha idejében ráhullanak ezek a szimpatikus állatkák, pont az ágyékáig másznak, mire odaér. „Hát kell-e külön előjáték?”

Erősebben csapkodta tehát a fák oldalát, hangosabban, hadd szotyogjon a kullancs. Ha valaki látta volna, azt hihette volna, hogy fél, és az éjszaka rémeit tartja távol magától.

Persze nem. Csak úgy falták léptei az erdőt, „tényleg kicsi, lassan teljesen sötét lesz, de nem baj, ott a telehold, mindjárt kijutok belőle!”

Csend volt, sehol egy moccanás, sehol egy hang, egy nyamvadt ág nem reccsen, egy hitvány madár se cserren, avar se hallik, hó se ropog, hidegen süt a hold és csend csend csend...

„Az a fa mondani akar valamit...”

S ekkor a kristálycsöndbe belerobbant egy farkas üvöltése, hangosan, hosszan és fájdalmasan. A fa mögül robbant bele, és ezer darabba törte ezt a légtelen, fullasztó csöndet, a szilánkok belevágódtak fülébe, agyába, végigfutottak testén és megbénították, s csak annyit látott, hogy három irányból, halálos csöndben felé futnak az árnyak.

És ott állt most, szálnalmas, hülye vigyorral arcán, saját félszeg poénjai miatt: zavarában.

„Bocsánat, ha tudtam volna, tényleg nem jövök erre, honnan a picсібől kerülhettetek ide, hiszen évekkel ezelőtt kihaltatok, hát kellett ez nekem, jó, még egy perc, addig nézem a félszeműt, úgy látszik, ő tart itt rendet, miatta nem ettek még meg, csak egy percet várjatok, fiúk, oké, most összeszedem magam, itt ez az ág felettem, inkább harapják le a lábamat, nem bánom, a farkamat is, csak valami megmeneküljék belőlem, felugrom, nem mozdulni, nem elárulni, kon-cent-rál-ni!”

Izmai pattanásig megfeszültek. Aztán elugrott, erősen, hatalmasan, fölfelé, elkapta az ágot, a farkasok még mindig csak álltak és néztek. A lábait akarta meghimbálni, hogy azokat is felhúzza. „Csak egy himba, és kész, fenn vagyok, megmenekülve...”, gondolta, és meg-lódította magát...

Csakhoggy ekkor tizenhárom állkapocs csattant össze a bal lábán, húzták lefelé, ordított, bögött, egyik lábát már letépték, de a másikra vigyáztak, a jobbra, mintha csak tudták volna, hogy azzal csak óvatosan, hogy azt letépní nem szabad, mert az az eszköze az egész test lerántásának, így csak lassan húzták hát, nem marcangolták, csak fogták erősen, ő meg ordított, már csak körmeivel kapaszkodott a fában, a farkasok csak húzták lefelé, körmei csíkot hagytak maguk után a fán, fehér csíkot, hosszú csíkot...

Ha oldalról nézte volna valaki a fát, úgy láthatta volna, hogy egy szálnalmasan vigyorgó, fehér fogsorú száj, ráfröccsenő piros cseppekkel. Egy arc. Törzsén a két szemmel.